

ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ

Λίμνη Κουμουνδούρου

Περιοχή:	Αττική	
Κωδικός:	GR300444000	
Χερσαία έκταση (ha):	18.76	
Έτος:	2017	
Συντεταγμένες:	38°1'25"N 23°35'59"E	
Βαθμός φυσικότητας οικοσυστήματος:	 2. Η φυσική βλάστηση ή ο τύπος κάλυψης είναι κυρίαρχη/ος (>50%)	

Περιγραφή

Η λίμνη Κουμουνδούρου βρίσκεται στη δυτική Αττική, στις νοτιοδυτικές απολήξεις του Ποικίλου όρους, στη βόρεια πλευρά του κόλπου της Ελευσίνας και ανήκει στον Δήμο Ασπρόπυργου (Διοικητική Διαίρεση Καλλικράτη). Πρόκειται για μία παράκτια, πολύ ρηχή λίμνη (μέσο βάθος ~ 2 m), επιφάνειας περίπου 188 στρ. (Επιστημονική Οριοθέτηση ΕΚΒΥ, 2017). Η δυτική ακτή της λίμνης ορίζεται από την εθνική οδό Αθηνών – Κορίνθου και σε αυτή την πλευρά επικοινωνεί με τη θάλασσα μέσω αγωγού κάτω από την Εθνική Οδό Αθηνών-Κορίνθου, στο οποίο υπάρχει θυρόφραγμα. Τα τελευταία έτη παρατηρείται μείωση της επίδρασης των θαλασσίων υδάτων και σταδιακή μετάβαση των γνωρισμάτων του συστήματος από αυτά του λιμνοθαλάσσιου σε αυτά του λιμναίου. Πυκνά μονοειδικά στρώματα από χαρόφυτα κυριαρχούν στη λίμνη, με μία κάλυψη περίπου 70%. Στη δυτική όχθη της λίμνης το είδος *Stuckenia pectinate* (τρέχουσα επιστημονική ονομασία του *Rotamogeton pectinatus*) καταλαμβάνει ένα αξιόλογο τμήμα της (10%) και σχεδόν σε όλο το μήκος της ανατολικής όχθης και μέχρι βάθους 60 cm, αναπτύσσονται πυκνές συστάδες με το κοινό καλάμι, *Phragmites australis*. Από άποψη χρήσεων, κοντά στη λίμνη βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια και ένα στρατόπεδο. Από το 1974 η λίμνη έχει κηρυχθεί ως αρχαιολογικός χώρος (ΦΕΚ 5/Β/8-1-1974, Υ Α/41/1/2-

74). Τμήμα της λίμνης εμπίπτει σε καταφύγιο άγριας ζωής (ΦΕΚ 683/Β/24-5-1976). Ολόκληρη η λίμνη και 50 μέτρα περιφερειακά αυτής έχει χαρακτηριστεί, το έτος 1999, ως «Ζώνη Περιαστικού Πάρκου» με βάση το Νόμο 2742/1999. Η λίμνη Κουμουνδούρου βάσει του νέου ΡΣΑ (Φ.Ε.Κ. 156/Α/1-8-2014) εντάσσεται στο ειδικό πρόγραμμα, ως Α' Προτεραιότητας, για οριοθέτηση, εκπόνηση μελετών, χρηματοδότηση δράσεων και έργων προστασίας, αποκατάστασης, ανάδειξης και διαχείρισης. Επίσης, προβλέπεται και η προώθηση της θεσμικής προστασίας της ως Περιφερειακού Πάρκου. Εκκρεμεί η θεσμική οριοθέτηση της Λίμνης Κουμουνδούρου σύμφωνα με όσα ορίζονται στον νόμο περί βιοποικιλότητας (Ν 3937/2011 άρθρα 13 και 20).

Βιοποικιλότητα

Τύπος υγροτόπου κατά Ραμσάρ

Q - Μόνιμες υφάλμυρες, αλμυρές ή αλκαλικές λίμνες.

Τύποι Οικοτόπων

3140

Χλωρίδα

Potamogeton pectinatus

Phragmites australis

Scirpus sp.

Πανίδα

Ασπόνδυλα

Ψάρια

Aphanius fasciatus

Αμφίβια

Ερπετά

Testudo marginata

Chalcides ocellatus

Ablepharus kitaibelii

Elaphe situla

Cyrtodactylus kotschy

Θηλαστικά

Pipistrellus kuhlii

Tadarida teniotis

Πτηνά

Accipiter nisus

Acrocephalus schoenobaenus

Acrocephalus scirpaceus

Actitis hypoleucos

Aegithalos caudatus

Alcedo atthis

Alectoris chukar

Anas acuta

Anas clypeata

Anas crecca
Anas penelope
Anas platyrhynchos
Anas querquedula
Anas strepera
Anthus pratensis
Anthus trivialis
Ardea cinerea
Ardea purpurea
Ardeola ralloides
Aythya ferina
Aythya fuligula
Aythya nyroca
Buteo buteo
Buteo rufinus
Carduelis cannabina
Carduelis carduelis
Carduelis chloris
Carduelis spinus
Cettia cetti
Circus aeruginosus
Cygnus olor
Egretta garzetta
Emberiza cia
Emberiza cirrus
Emberiza schoeniclus
Erithacus rubecula
Falco tinnunculus
Ficedula semitorquata
Fringilla coelebs
Fulica atra
Gallinula chloropus
Himantopus himantopus
Hirundo rustica
Ixobrychus minutus
Larus cachinnans
Larus canus
Larus fuscus
Larus melanocephalus
Larus minutus
Larus ridibundus
Miliaria calandra
Motacilla alba
Motacilla cinerea

Motacilla flava
Muscicapa striata
Parus caeruleus
Parus lugubris
Parus major
Passer domesticus
Phalacrocorax carbo
Phoenicurus ochruros
Phylloscopus collybita
Phylloscopus trochilus
Pica pica
Podiceps cristatus
Podiceps nigricollis
Prunella modularis
Rallus aquaticus
Remiz pendulinus
Serinus serinus
Sterna albifrons
Sterna hirundo
Sterna sandvicensis
Streptopelia decaocto
Sturnus vulgaris
Sylvia atricapilla
Sylvia melanocephala
Tachybaptus ruficollis
Tadorna tadorna
Tringa ochropus
Tringa totanus
Troglodytes troglodytes
Turdus merula
Turdus philomelos
Uruba epops

Αξίες & Υπηρεσίες

Αξίες

Εκφόρτιση υπογείων νερών

Απομάκρυνση - μετασχηματισμός θρεπτικών ουσιών

Δέσμευση ηλιακής ακτινοβολίας και στήριξη τροφικών πλεγμάτων

Ενδιαίτημα άγριων ειδών

Αναψυχή

Παρουσία ενδιαφερόντων ειδών άγριων ζώων και φυτών

Υδροετική / Αρδευτική / Υδροηλεκτρική

Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Δραστηριότητες	Θέση
410.Βιομηχανικές ή εμπορικές ζώνες	2.Εκτός των ορίων του υγροτόπου
Επιπτώσεις	Κλίμακα
P.ΡΥΠΑΝΣΗ	4.Σημαντική υποβάθμιση των κυριωτέρων υγροτοπικών αξιών
422.απόρριψη βιομηχανικών αποβλήτων	2.Εκτός των ορίων του υγροτόπου
Επιπτώσεις	Κλίμακα
P.ΡΥΠΑΝΣΗ	4.Σημαντική υποβάθμιση των κυριωτέρων υγροτοπικών αξιών
440.Αποθήκευση υλικών	2.Εκτός των ορίων του υγροτόπου
Επιπτώσεις	Κλίμακα
P.ΡΥΠΑΝΣΗ	4.Σημαντική υποβάθμιση των κυριωτέρων υγροτοπικών αξιών
490.Άλλες δραστηριότητες αστικοποίησης, βιομηχανοποίησης και συναφείς δραστηριότητες	2.Εκτός των ορίων του υγροτόπου
Επιπτώσεις	Κλίμακα
P.ΡΥΠΑΝΣΗ	4.Σημαντική υποβάθμιση των κυριωτέρων υγροτοπικών αξιών
502.δρόμοι, αυτοκινητόδρομοι	1.Εντός των ορίων του υγροτόπου
Επιπτώσεις	Κλίμακα
HF.Κατακερματισμός ενδιατημάτων	4.Σημαντική υποβάθμιση των κυριωτέρων υγροτοπικών αξιών
504.λιμένας	2.Εκτός των ορίων του υγροτόπου
Επιπτώσεις	Κλίμακα
PCA.Χημική ρύπανση ως ατύχημα/μεμονωμένο γεγονός	1.Καμία σημαντική επίδραση στις κυριώτερες υγροτοπικές αξίες
690.Άλλες δραστηριότητες αναψυχής και τουρισμού που δεν αναφέρονται ανωτέρω	1.Εντός των ορίων του υγροτόπου
Επιπτώσεις	Κλίμακα
EU.Αύξηση δυνατοτήτων για τουρισμό/αναψυχή	6.Μερική βελτίωση των υγροτοπικών αξιών
701.ρύπανση υδάτων	1.Εντός των ορίων του υγροτόπου

Επιπτώσεις
Ρ.ΡΥΠΑΝΣΗ

Κλίμακα
4.Σημαντική υποβάθμιση των κυριωτέρων υγροτοπικών αξιών

Καθεστώς προστασίας

Κωδικός	Όνομασία προστατευόμενης περιοχής
GR95 - Καταφύγιο Άγριας Ζωής	Όρος Αιγάλεω Δήμων Καματερού, Πετρούπολης, Περιστερίου, Χαϊδαρίου, Κορυδαλλού, Αιγάλεω και Ασπρόπυργου
GR99 - Άλλα	Ορεινές ζώνες προστασίας Όρους Αιγάλεω

Πηγές

Τίτλος

3η Εθνική Έκθεση εφαρμογής του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43 - Δεδομένα ειδών πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος. Περίοδος Αναφοράς 2007-14.

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. 2017. Απογραφή ορνιθοπανίδας στους υγροτόπους της Αττικής.

Τσιαούση Βασιλική και Έλενα Χατζηχαραλάμπους (συντονίστριες έκδοσης). 2017. Έκθεση αποτελεσμάτων παρακολούθησης υδάτων – Τεκμηρίωση αναγκών διαχείρισης της λίμνης Κουμουνδούρου. Ελληνικό Κέντρο ΒιοτόπωνΥγροτόπων. Θέρμη. 31 σελ.

Κουσουρής, Θ. Σ. (2014) Οι Λίμνες στην Ελλάδα (5/6. Στερεά Ελλάδα, Εύβοια, Πελοπόννησος) Μαρτυρίες & Καταγραφές.

ΠΡΟΤΑΣΗ Για τον χαρακτηρισμό του οικοσυστήματος του όρους Αιγάλεω – Ποικίλου και της λίμνης Ρειτών (Κουμουνδούρου) ως περιοχής προστασίας της φύσης από το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αττικής.

Φωτογραφικό Υλικό

Η Πράξη συνχρηματοδοτήθηκε από τον ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 και το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ GR02 – Ολοκληρωμένη Διαχείριση Θαλάσσιων και Εσωτερικών Υδάτων.
Ειδικός στόχος: Καλή περιβαλλοντική κατάσταση στα ευρωπαϊκά Θαλάσσια και εσωτερικά ύδατα.

